

Pressmeddelande

Luxemburg den 31 januari 2023

Framstegen mot en gemensam elmarknad går långsamt, enligt EU:s revisorer

- *Projektet med att integrera alla nationella elmarknader i EU inleddes 1996.*
- *Komplexa EU-regler och bristfällig styrning försenar integrationen.*
- *De ekonomiska fördelarna med ökad priskonvergens utnyttjas ännu inte.*

Trots ambitiösa prognoser och en del ansträngningar har EU gjort långsamma framsteg mot målet att koppla samman elmarknaderna så att människor och företag får tillgång till billig el, enligt en rapport från Europeiska revisionsrätten. Arbetet med att koppla samman nationella energimarknader har blivit försenat på grund av brister i EU:s styrning och komplexa regler för gränsöverskridande handel, vilket har bromsat genomförandet av marknadsreglerna. Den marknadsövervakning som gjorts av EU-kommissionen och Acer, EU:s energibyrå, har inte heller lett till tillräckliga förbättringar. Och den kontrollverksamhet som skulle begränsa missbruk och otillbörlig påverkan har inte räckt till, vilket innebär att slutkonsumenterna nu bär den huvudsakliga risken på EU:s elmarknad.

1996 inledde EU ett omfattande projekt för att integrera de nationella elmarknaderna fullt ut. Syftet var att leverera så låga elpriser som möjligt till konsumenterna och öka energisäkerheten i EU. Men nästan tio år efter att projektet skulle ha slutförts (år 2014) styrs marknaden i praktiken fortfarande av 27 nationella regelverk. Den pågående energikrisen har visat att grossistpriserna skiljer sig avsevärt mellan medlemsländerna och att slutkundspriserna fortfarande påverkas mer av nationella skattesatser och nätavgifter än av konkurrens.

”Trots att EU:s ambitioner både är välkomna och nödvändiga skulle elmarknaderna i Europa kunna integreras mycket mer”, säger Mihails Kozlovs, den ledamot av revisionsrätten som ledde revisionen. ”Den pågående energikrisen och de ökade levnadskostnader som drabbat EU-medborgarna har gjort det ännu mer brådskande för EU att fullborda den inre marknaden för el.”

Trots vissa betydande framsteg gick kopplingen av alla de nationella elmarknaderna långsamt mellan 2015 och 2021, och framstegen var ojämnt fördelade mellan olika EU-regioner och marknadssegment. Trots att EU:s riktlinjer var bindande hade medlemsländerna inte följt någon av dem fullt ut, och inga betydande framsteg hade gjorts mot att öka den gränsöverskridande överföringskapaciteten. Enligt revisorerna beror förseningarna på att kommissionen valde att genomföra nätriktlinjer genom villkor eller metoder som de nationella regleringsmyndigheterna och Acer skulle godkänna. Detta gjorde att harmoniseringen av reglerna

Avsikten med detta pressmeddelande är att presentera huvudbudskapen i Europeiska revisionsrättens särskilda rapport. Hela rapporten finns på eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

för gränsöverskridande handel blev alltför komplex och försenad. Revisorerna betonar att kommissionen i sin konsekvensbedömning inte i tillräcklig utsträckning analyserade effekterna av sina beslut om marknadsutformning och styrning. Övervakningen av huruvida reglerna tillämpades konsekvent i medlemsländerna överläts i stor utsträckning till Acer. Revisorerna konstaterade dock att Acers övervakning och rapportering var otillräcklig, särskilt på grund av otillräckliga uppgifter, knappa resurser och dålig samordning med kommissionen.

Marknadskontrollen som skulle upptäcka och avskräcka från marknadsmissbruk och otillbörlig påverkan var också ofullständig. Revisorerna drar slutsatsen att Acers metod för att samla in uppgifter inte var heltäckande och att dess bedömning av de uppgifter som den samlade in omfattade ett alldeles för snävt urval av missbruk. Dessutom anslog Acer otillräckliga resurser för att analysera uppgifterna och kunde därför inte hjälpa till med utredningar av den ökande mängden misstänkta fall av gränsöverskridande marknadsmissbruk. Revisorerna varnar för att elproducenter, leverantörer och mäklare kan utnyttja kryphål eller – ännu värre – att medlemsländerna kan konkurrera med varandra för att erbjuda den mest tillåtande miljön när det gäller sanktioner och deras verkställighet. Samtidigt har Acer inte befogenhet att se till att medlemsländerna tillämpar reglerna konsekvent.

Bakgrundsinformation

EU delar ansvaret för energipolitiken med medlemsländerna. En gränsöverskridande handel med el bör ge företag och medborgare i hela EU tillgång till billigast möjliga el. EU:s revisorer bedömde hur väl kommissionens regleringsstrategi och Acers marknadstillsyn bidrog till EU:s mål om en fungerande gemensam elmarknad. Revisorerna tittade på perioden från 2015 och fram till slutet av 2021 och inriktade sig främst på grossistmarknaderna för el.

Revisionsrättens särskilda rapport 03/2023 *Integrationen av den inre marknaden för el: en komplex rättslig struktur, förseningar, bristfällig styrning och ofullständig marknadskontroll gör att det ambitiösa målet inte uppnås fullt ut* finns på revisionsrättens webbplats eca.europa.eu.

Presskontakt

Revisionsrättens presstjänst: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – M: +352 621552224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: +352 691553547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: +352 691551502